

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Základní školy a Mateřské školy Jehnědí, okres Ústí nad Orlicí

Vypracovala: Ivana Myšáková

V Jehnědí 31. 8. 2022

S účinností od 1. 9. 2022

Projednáno na pedagogické radě dne: 31. 8. 2022

č. j. 136/2022/M A. 4 V5

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Minimální preventivní program je vydán na základě Metodického pokynu k primární prevenci rizikových forem chování dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních

Obsah MPP

I. Charakteristika a specifika školy

II. Cíle MPP

III. Zařazení konkrétních témat do výuky

IV. Aktivity MPP

V. Akce školy

I. Charakteristika a specifika školy

Naše malotřídní škola se nachází v malé vesnici Jehnědí. Je umístěna v klidném prostředí obce. Žáci mají k dispozici zahradu s venkovní učebnou a školní pozemek se záhonky. Nedaleko školy je les.

Kapacita školy je 50 žáků. Dojíždí k nám děti z okolních vesnic Voděrady – Džbánov, Svatý Jiří, Oucmanice, Sudislav nad Orlicí, Hrádek.

Žáci jsou rozděleni do tří tříd:

I. třída – 4. a 5. ročník

II. třída – 1., 2.

III. - 3. ročník

Vzhledem k tomu, že jsme malá škola, daří se nám dobře vytvářet a udržovat dobré vztahy mezi žáky i žáky a pedagogy, odhalovat počínající projevy šikany i jiných nežádoucích jevů. Dění ve třídních kolektivech nepodceňujeme a stále monitorujeme

II. Cíle MPP

Dlouhodobá strategie

Dlouhodobá strategie školy je zaměřena v nespécifické prevenci na rozvoj zdravého životního stylu, vytváření inkluzivního prostředí ve škole a na podporu sociálních dovedností žáků vůči tlaku vrstevnické skupiny. Ve specifické prevenci na předcházení šikany, požívání alkoholu a kouření.

Dlouhodobé cíle – žáci

- trvale prohlubovat povědomí žáků o sociálně patologických jevech a o následcích, které mohou mít
- posilovat právní vědomí o kriminalitě, předpisech a zákonech
- osvojit si potřebné hygienické návyky a sociální dovednosti, zdravý životní styl,
- posilovat zdravé sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit v kolektivu
- konflikty řešit nenásilnou formou
- prohlubovat umění komunikace mezi vrstevníky, dětmi a dospělými

Dlouhodobé cíle – učitelé

- podporovat vzájemnou pozitivní komunikaci směrem ke kolegům a žákům
- vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- prohlubovat týmovou spolupráci
- zlepšit komunikaci mezi rodiči a školou
- zapojit rodiče do dění ve škole
- zapojit nové žáky do dění ve škole a do třídních kolektivů

Krátkodobé cíle

- zlepšit práci s třídou při využití komunitních metod
- spolupráce vyučujících na pomoci problémovým žákům
- zvyšovat vědomí kolektivní soudržnosti třídy a školy – stmelování kolektivu
- zapojovat žáky do dění ve škole – podněcovat aktivity, které vedou ke vhodnému využití volného času dětí
- řešit aktuální problémové situace
- pořádat pro rodiče a veřejnost společné akce
- zaměřit se na důsledné dodržování hygienických pravidel s ohledem na možnost šíření COVID-19

Konkrétní cíle:

1. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

- předcházet zneužívání návykových látek včetně experimentování (nikotin, léky, alkohol)
- oddálit první kontakt s návykovými látkami
- podporovat žáky v jejich nápadech, tvořivosti, ve volnočasových aktivitách a zájmových činnostech, v rozvíjení fantazie, ve sportovních aktivitách a dalších potřebách

2. Prevence šikany, projevů xenofobie, rasismu a antisemitismu

- předcházet šikaně, jejím projevům, stádiím a formám
- přecházet projevům rasismu, xenofobie a antisemitismu
- usnadnit adaptaci nově příchozích žáků na prostředí školy, nové kamarády, učitele, formy práce ...
- vyvracet předsudky, pěstovat úctu k druhým
- upevňovat obecně uznávané hodnoty
- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a na skrytých místech školy (dozor)
- účinně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy

3. Prevence rizikového sexuálního chování a sexuálního zneužívání

- předcházet rizikovému sexuálnímu chování
- přecházet rizikům předčasného pohlavního života
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání otevřeným předkládáním témat sexuální výchovy, besedám o nich
- podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům se vztahy, dospíváním apod.

4. Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost

- předkládat a vysvětlovat modelové situace týkající se kriminality a delikvence
- seznamovat žáky se základními projevy kriminality a delikvence
- vysvětlovat důležitost řádu a norem
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva ve společnosti – dětská práva, ústava...
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

5. Prevence virtuálních drog a kyberšikany

- seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – TV, video, počítačové hry, závislost na internetu, patologické hráčství (výherní automaty, sázení), reality show, seriály
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znecitlivění, zráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling
- stanovit a posilovat pravidla při užívání virtuálních drog
- preferovat počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění)
- vést žáky k obezřetnosti při pohybu na internetu, při zadávání údajů o své osobě, při kontaktu s cizími lidmi
- besedovat o nebezpečí kyberšikany, posilovat kladné hodnoty ve vztahu mezi lidmi
- sestavení pravidel pohybu na internetu
- vyhodnocení rizik internetu (co mi může ublížit)
- seznámení s linkou bezpečí

6. Zdravý životní styl – prevence poruch příjmu potravy, ekologie

- podporovat zdravý životní styl žáků - životospráva, duševní i osobní hygiena, pohyb, režim dne, prevence stresu, úrazů...
- vyhodnocovat současný životní styl, hledání změn a náprav
- seznamovat s následky špatného životního stylu
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- předcházet negativním vlivům médií a reklamy
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita
- upevňovat kladný vztah k životnímu prostředí
-

III. Zařazení konkrétních témat do výuky

1. a 2. ročník

Prvouka

- bezpečná škola, bezpečná cesta do školy, bezpečí v silničním provozu
- vztahy mezi lidmi, vhodné chování ke spolužákům, pravidla ve škole
- rodina, vztahy v rodině, úcta, vzájemná pomoc, pocit bezpečí, pravidla rodinného života,
- práva a povinnosti členů rodiny
- péče o zdraví, základní hygienické a zdravotně preventivní návyky
- lidské tělo, ochrana zdraví, nemoc, úraz, cigarety a alkohol

- režim dne, práce a volný čas, jak trávíme volný čas, co mě baví, co dělám rád, koníčky rodičů a sourozenců, čas trávený na PC a u televize
- podzim, ovoce a zelenina, zdravá výživa, nesbíráme neznámé rostliny – nebezpečí otravy
- ekozemědělství
- osobní bezpečí, rozliší možné nebezpečné situace v nejbližším okolí, vztah k cizím lidem, právo a trest
- tolerance k lidským odlišnostem
- péče o zdraví, nemoc, zdraví, léky, čistota
- životospráva
- cizí předměty, nalezené injekční stříkačky

3. ročník

Prvouka

- v lese, jedovaté houby, rostliny
- na hřišti, co sem patří a nepatří, nebezpečí odhozených injekčních stříkaček, jak se zachovat, (AIDS, žloutenka)
- zdraví a nemoc, zneužívání léků
- režim dne, práce a volný čas, jak trávíme volný čas, co mě baví, co dělám rád, koníčky rodičů a sourozenců
- osobní bezpečí, možné nebezpečné situace v nejbližším okolí, vztah k cizím lidem, právo a trest
- ovoce a zelenina
- tolerance k lidským odlišnostem
- skládky, odpady, barvy
- nekontrolovatelné chování, agresivita
- pečujeme o své zdraví - zdraví, nemoc, úraz, první pomoc, cigarety, alkohol, problémy alkoholiků, kuřáků, sociální problémy závislých, jiné závislosti
- vlastní názor a jeho obhajoba
- soužití ve skupině, spolupráce

4. a 5. ročník

Vlastivěda

- naše vlast – cestujeme po naší vlasti, národní hrdost
- žijeme v Evropě, naši sousedé, jiné národy a rasy – rasismus, xenofobie
- život v minulosti – porovnání životního stylu s dnešní dobou
- 2. světová válka

Přírodověda

- člověk a energie – používání el. Přístrojů, závislost na některých (mobil, PC, televize), návrhy šetření
- elektrárny – znečišťování ovzduší
- vodiče – nevodiče – úraz el. Proudem
- obnovitelné a neobnovitelné zdroje – vliv na náš život
- význam půdy, její znehodnocování
- Slunce – pravidla pro pozorování, ochrana kůže při opalování
- Ochutnávka ovoce z různých podnebných pásů
- Člověk
 - Správné držení těla, příčiny poškození kostry, prevence
 - Lidské odlišnosti, lidské rasy (rasismus, xenofobie)
 - Svalová soustava – následky špatného životního stylu, nedostatku pohybu, chybného držení těla, prevence
 - Dýchací soustava – onemocnění dýchacích cest, předcházení, prevence (kouření, znečištěné ovzduší, nedostatek pohybu,...)
 - Oběhová soustava – poranění cév, první pomoc, nemoci přenášené krví (žloutenka, AIDS,...), příjem potravy
 - Trávicí soustava – poruchy příjmu potravy – následky, prevence, režim dne, pravidelná strava (v praxi), vyhodnocení, potravinová pyramida, hygiena, zdravé zuby
 - Vylučovací soustava – pitný režim v praxi, onemocnění ledvin, prevence
 - Kožní soustava – funkce, poškození, první pomoc, hygiena
 - Smyslová ústrojí – poškození – příčiny a následky, prevence, lidé s handicapem,
 - Nervová soustava – úrazy mozku a míchy – příčiny a následky, prevence
 - Rozmnožovací soustava, období dětství a dospívání, sexuální výchova, prevence rizikového sexuálního chování, zneužívání, rodina, láska
 - Člověk roste a vyvíjí se – potřeby různých věkových skupin
 - Chráníme si zdraví – vliv vnějších vlivů na zdraví člověka, závislosti, kriminalita, právo
 - Člověk přijímá informace – závislost na virtuálním světě
- životní prostředí, chráněná území, vliv životního prostředí na člověka
- význam lesů, pobyt na čerstvém vzduchu, ochrana lesů
- chování v přírodě, ochrana přírody, zodpovědný vztah člověka budoucnosti přírody
- Člověk a závislosti – myšlenková mapa

Informatika 5.roč.

- bezpečné chování na internetu
- nebezpečí na sociálních sítích
- kyberšikana (co všechno je kyberšikana, jak se bránit)
- linka bezpečí
- prevence závislosti na počítači, následky počítačových her, vliv poč. her na psychiku

Tělesná výchova

- hygiena, bezpečné chování při sportu
- hra fair play
- vliv alkoholu, cigaret, drog na sportovní výkony
- vhodné využití volného času, rekreační sporty a pohybové aktivity
- relaxační a uvolňovací metody
- motivace k vhodným sportovním činnostem dle možnosti žáka
- nabídka kroužku pohybové výchovy pro dívky a sportovních her pro chlapce

Český jazyk, Čtení

- pozitivní vzory hrdinů z četby, úvahy o životě, hledání životních cílů, mezilidské vztahy
- texty o jídle, pochoutkách, mlsání
- knihy a časopisy jako zdroj poučení, zábavy
- vyjádření vlastního názoru ke čtenému textu
- nabídka vhodné literatury a web. stránek zaměřených na čtenářskou gramotnost <http://www.celeceskoctedetem.cz/> , <http://www.ctenipomaha.cz/>,
- získání poučení z textů
- hledání možných řešení problémových situací vyplívajících z textu
- dokončování příběhů
- používání moderních her podporujících prevenci nežádoucích jevů (Vadí, nevadí; Kostky s obrázky – tvorba příběhu; Tvoření příběhů z karet Nebezpečných situací;
- čtení pomáhá

Výtvarná výchova a pracovní činnosti

- tématické práce k drogám, k estetickému prostředí, k lidským vztahům, k zdravému životnímu stylu
- barvy – vyjádření nálad a pocitů

Cíl

Po pěti letech by žáci měli umět:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- mít základní sociální dovednosti

- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- umět rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítat, říci NE

IV. Aktivity MPP

I. pro pedagogické pracovníky:

- seznámit žáky i rodiče se školním řádem a preventivním programem
- zprostředkovat písemná sdělení rodičům
- zapojovat rodiče do aktivit školy
- uplatňovat jednotná pravidla pochval a postihů
- uplatňovat individuální přístup k žákům s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně.

II. pro žáky:

- projekty
- možnost kdykoliv navštívit učitele a sdělit mu svůj problém
- nabídka zájmových kroužků
- nabídka ŠD
- nabídka mimoškolních akcí
- motivace žáků k práci a podpora jejich zájmů
- spolupráce s žáky i učiteli
- výběr a volba činností ve volném čase

- individuální přístup
- začleňování do kolektivu (skupinové práce)

III. pro rodiče

- rodičovské schůzky
- účast na mimoškolních akcích
- účast na multikulturním projektu
- konzultační hodiny po telefonické domluvě
- webové stránky školy
- spolupráce s PPP
- školská rada

V. Akce školy

První školní den

Zdravověda

Dopravní výchova

Školní řád - jinak

Pohádkový les

Halloweenské učení

Mikuláš

Afrika

Vánoce v Pasíčkách

Tajný předvánoční výlet se spaním ve škole

Vánoční besídky

Učení s předškoláky

Zápis do 1. tříd (žáci pro děti)

Adopce (Pasíčka)

Maškarní karneval

Velikonoční výstava

Den Země

Loučení s pátáky

Turnaj malotřídních škol

Sběr pomerančové kůry

Tříděný odpad

Plavecká škola (1. – 4. ročník)

Zvířátkový den

Jehnědský kvítek

Zdravé zuby a první pomoc

Cyklo výlety pro žáky 4. + 5. ročníku

Multikulturní projekt

Školní výlet

Nabídka aktivit ŠD

Nabídka zájmových kroužků (sportovní hry pro chlapce, pohybová výchova pro dívky, zobcová flétna, vaření, Lego, informatika).

Nabídka moderních stolních her podporujících vhodné trávení volného času

Divadelní představení

Ovoce do škol

Spolupráce s knižním klubem Albatros

Návštěva knihovny Ústí nad Orlicí

Rozsvícení vánočního stromu

Beseda s policií

Spolupráce se Střední zdravotnickou školou v Ústí nad Orlicí

Spolupráce s OÚ Jehnědí

KONKRÉTNÍ AKTIVITY V ZŠ Jehnědí – pedagogičtí pracovníci

- 1) Vzdělávání pedagogických pracovníků na seminářích k této problematice
- 2) Účast na poradách metodiků prevence
- 3) Práce s odbornou literaturou
- 4) Práce s časopisem „Bez drog“, „Závislost“,.....
- 5) Na začátku školního roku porada k problémovým dětem –poruchy učení, poruchy chování u dětí (krádeže,...), zdravotní problémy dětí a jejich řešení, rozvrácené rodiny,.....
- 6) Spolupráce s rodiči – konzultace, třídní schůzky, besedy, řešení složitých výchovných situací
- 7) Držení dozorů o přestávkách na chodbách, v šatnách a v jídelně
- 8) Spolupráce se sociálními pracovníci
- 9) Spolupráce s Policií ČR – besedy o problémovém chování, kriminalitě dětí, o práci policie a ostatních složek – hasiči, záchranáři